

Y knko 'Ect g{

*Obuvník, ktorý dal Indii Bibliu,
„otec“ modernej misie.*

Autor: James S. a Velma B. Kiefer
Ilustrácie: Adrian Beerhorst a Tim Shirey
Scénky: Miriam Kešjarová
Redakčná úprava: Miriam Kešjarová
Jazyková korektúra: Milota Levoická

PROSÍM, PAMÄTAJTE!

Názorné pomôcky pre tieto série lekcí môžu byť zakúpené vo väčšine úradov Detskej misie a cez online obchod Detskej misie. Pre zoznam úradov Detskej misie a online obchodov v Európe navštívte stránku www.teachkids.eu/sk a kliknite "Kontakty".

Copyright © 2006 European Child Evangelism Fellowship®

Translation © 2011 European Child Evangelism Fellowship®

Všetky práva vyhradené. (Použitie s povolením). Materiály môžu byť rozmnožované pre osobné, neziskové a neobchodné použitie. Navštívte www.teachkids.eu/sk pre viac podrobností k povoleniu.

Vydala © Detská misia, Legionárska 4, 811 07 Bratislava 1, Slovensko Tel./fax: 02/5556 9378

1. kapitola

OBUVNÍKOVO OBRÁTENIE

Šesťročný William Carey a jeho dve sestry boli nadšené. Otecko dostal novú prácu a rodina sa mala sťahovať. Z malého domčeka, kde mali tkáčsky stav, sa museli presťahovať do školy, v ktorej mal otecko pracovať ako učiteľ. Vtedy, pred 200 rokmi, bývali učitelia priamo v budove školy.

Malý prírodovedec

Obrázok 1

Williamovi sa páčil nový dom oveľa viac ako starý. V novom dome mal totiž vlastnú izbu; on i jeho obľúbenci: chrobáky, vtáky, zvieratá a kvety. Rád sa túlal po poliach a lesoch a hľadal najrôznejšie zvieratá a rastlinky. Jeho izba čoskoro vyzerala ako malá zoologická záhrada.

William poznal viac kvetov a zvierat ako ktokoľvek z dediny. Keď sa chcel niekto dozvedieť niečo o niektorej rastline alebo zvierati, ľudia hovorili: „Ukáž to Williamovi, on Ti určite poradí.“ William miloval prírodu a starostlivo ju pozoroval.

Obrázok 2

Ak si William niečo vzal do hlavy, určite to aj urobil. Raz uvidel v korune vysokého stromu vtáčie hniezdo. Napriek tomu, že nebolo ľahké sa k nemu dostať, William si pomyslel: „Keď vtáci opustia hniezdo, musím si ho zobrať do svojej zbierky.“ Keď sa potom pokúšal vyliezť pre hniezdo, spadol zo stromu a veľmi vážne sa poranil. Musel zostať nejaký čas ležať v posteli. Len čo sa uzdravil, pokúsil sa znovu vyliezť na strom a zobrať hniezdo.

„Dúfam, že mi nechceš povedať, že si znova liezol pre to hniezdo?“ pýtala sa vyľakane jeho mama, keď jej ukazoval nový prírastok do svojej zbierky.

„Nemohol som inak, mami, naozaj nie. Keď sa pre niečo rozhodnem, musím to urobiť.“

Boli to Williamove šťastné roky. Ráno ho svojim štebotaním budili jeho vtáčiky. Prvou rannou úlohou bolo čistenie vtáčích klietok a kŕmenie. Každý vtáčik dostal to, čo potreboval.

Obrázok 3

Keď mal William dvanásť rokov, v jeho živote nastala zmena. V tej dobe sa chlapci v jeho veku museli rozhodnúť, čím chcú byť a mali čo najskôr začať zarábať peniaze. William vedel čím chce byť – chcel byť záhradníkom. Mal rád mäkkú hnedú hlinu a rád sa staral o rastlinky. Bol presvedčený, že záhradníctvo je pre neho to najsprávnejšie povolanie. Ale nemal pravdu. Doteraz chodil William do školy, staral sa o zvieratá a vonku bol len vo svojom voľnom čase. Ale záhradník musí byť vonku od rána do večera, deň čo deň. Zo slnka a vetra dostal William vyrážky na rukách a na tvári, a tie ho tak boleli, že nemohol v noci spať.

Práve tak, ako vtedy s hniezdom vysoko na strome, ani teraz sa William nechcel vzdať svojho predsavzatia. Bol rozhodnutý stať sa záhradníkom. Zostal teda v škole pre záhradníkov dva roky a nakoniec vážne ochorel.

William bol veľmi statočný a vytrvalý chlapec, však? Keď niečo začal, aj pri tom vydržal. Vydržal by si niečo také tak dlho?

Pán Boh celý čas pozoroval Williama. Mal radosť z toho, že William nestráca odvalu. Pán Boh dodnes hľadá ľudí, ktorí vedia nie len začať prácu, ale ju aj dokončia. Pán Boh potrebuje pomocníkov pre svoju prácu.

William sa nemohol stať záhradníkom. Nemohol pracovať na slnku. „Čo budem teraz robiť? Ako si budem zarábať peniaze? Mám sa stať tkáčom ako môj otec, skôr než sa stal učiteľom?“ premýšľal William. Hovoril o tom s otcom a dohodli sa, že sa stane obuvníkom. Williamov otec preto začal hľadať obuvníka, ktorý robil dobré topánky a zároveň by bol vhodným učiteľom pre Williama. William bude musieť odísť z domu a bude bývať u majstra obuvníka. Tak to bolo vtedy zvykom, tak sa učili chlapci remeslu.

Obuvnícky učeň

Obrázok 4

V neďalekom meste býval majster obuvník Clarke Nichols. To bolo správne miesto pre Williama. Vtedy mal 14 rokov a sľúbil, že u pána Nicholasa zostane sedem rokov. Na začiatku musel Williamov otec za vyučovanie platiť, neskôr mal William dostávať vreckové od majstra. Williama čakalo sedem dlhých rokov tvrdej práce. Ale William bol odvážny chlapec. Doteraz na Pána Boha veľmi nemyslel. Jeho otec bol kresťan, ale William nie. William miloval veci, ktoré Pán Boh stvoril, o Stvoriteľovi nepremýšľal.

U pána Nicholasa William pracoval s chlapcom, ktorý sa volal Hans Warr. Obaja chlapci sa učili šiť topánky. Hans bol úplne iný ako William. Hans veril v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa. Občas o tom rozprával Williamovi a pokúšal sa mu vysvetliť, aké je dôležité, aby v Neho uveril aj on. William videl, že viera v Pána Ježiša robí Hansa šťastným, ale sám pre seba si myslel, že on žiadneho Spasiteľa nepotrebuje. Raz sa však stalo niečo, čo mu ukázalo, aké má hriešne srdce.

Jedného dňa dal pán Nichols Williamovi peniaze a poslal ho na nákup. William si kúpil niečo aj pre seba. Pri platení zistil, že mu chýba šiling. Vzal si ho z peňazí, ktoré mu dal majster. Cestou domov rozmýšľal, čo povie pánovi Nicholsovi. Zrazu si spomenul, že má vo vrecku jeden falošný šiling. Vyzeral presne tak ako pravý, ale nebol zo striebra, ale z mosadze. Taká minca nemala hodnotu, ale William ju predsa pridol k ostatným peniazom, a dúfal, že majster nič nezbadá.

Obrázok 5

Pán Nichols mal bystré oči. Hneď si všimol falošný šiling. William klamal. Tváril sa, akoby o ničom nevedel. Prísny obuvnícky majster však spoznal, že chlapec nehovorí pravdu. Nahnevane sa na neho pozrel a William sklonil hlavu. Ešte nikdy sa tak nehanbil ako teraz. Ľutoval, že svojho majstra oklamal. „Pán Nichols ma určite pošle domov,“ pomyslel si. „Takého učňa, ktorý klame a kradne, nebude chcieť mať vo svojom dome. Otec sa bude hnevať a bude veľmi smutný.“

Ale pán Nichols neposlal Williama domov, odpustil mu. Napriek tomu sa William za svoj čin hanbil a bol veľmi smutný. Po prvýkrát pochopil, aký je pred dokonalým a svätým Bohom hriešny. Mal taký pocit, ako keby všetci ľudia v meste vedeli, aký je zlý. Nechcel preto chodiť medzi ľuďmi.

Zmena mladého muža

Obrázok 6

Teraz mladý William vedel, že potrebuje Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa. Bol ochotný prijať Ho do svojho života. Len Pán Boh mu môže odpustiť a zmeniť jeho hriešne srdce. Uveril, že Pán Ježiš za neho zomrel na kríži a že mu Pán Boh odpustí jeho hriech. William sa modlil a prosil Pána Ježiša, aby sa stal jeho Spasiteľom. V ten deň sa zmenil celý jeho život.

Doteraz zaujímali Williama len veci, ktoré Boh stvoril. Teraz chcel poznať Boha, pretože Ho miloval, i Jeho Syna Pána Ježiša. Každú voľnú chvíľu využíval na čítanie Biblie. Rozhodol sa, že sa naučí jazyky, v ktorých bola pôvodne Biblia napísaná. Najskôr sa učil grécky jazyk. Nebolo to pre neho ťažké, lebo už v dvanástich rokoch vedel po latinsky.

William hovoril o Pánovi Ježišovi svojim známym. Najskôr svojim sestram. Bol nesmierne šťastný, keď aj jeho sestry uverili.

Onedlho na to zomrel pán Nichols a William, keďže nebol ešte vyučený, si musel hľadať nového majstra.

William bol zaneprázdnený šitím topánok a štúdiom Biblie. Oženil sa a musel zarábať peniaze pre dvoch. Čoskoro zomrel aj druhý majster, u ktorého sa William učil. Majstrova žena zostala sama so štyrmi deťmi. William naďalej viedol obchod svojho majstra, aby finančne zabezpečil osirelú rodinu. Pracoval veľmi usilovne, ale šitím a opravovaním topánok nemohol zarobiť dosť na to, aby všetkých uživil.

Čo by mohol ešte podniknúť? Ako by mohol zarobiť viac peňazí? Vtom dostal nápad. Mohol by otvoriť večernú školu, v ktorej by sa vzdelávali dospelí ľudia z ich dediny.

Záujemcovia sa našli a boli ochotní za vyučovanie aj zaplatiť. William uskutočnil svoj nápad. Teraz bol ešte viac zaneprázdnený. Cez deň šil topánky a večer vyučoval. Napriek tomu si vždy našiel čas, aby si prečítal Božie slovo. Skoro ráno vstával a večer chodieval neskoro spať.

Obrázok 8

Jedného dňa mu niekto požičal knihu, ktorú si chcel prečítať. Volala sa Cesty kapitána Cooka. Bolo to rozprávanie o kapitánovi Cookovi a jeho výpravách do vzdialených krajín a na ostrovy. V škole bol zemepis pre Williama jedným z najobľúbenejších predmetov. Kamaráti ho preto prezývali „Kolumbus“. William čítaval dlho do noci o krajinách, ktoré Cook navštívil.

Keď William čítal, jeho srdce sa plnilo smútkom. Čítal o kmeňoch a národoch, ktoré nikdy nepočuli o Spasiteľovi.

„Prečo sa títo ľudia nemôžu dozvedieť o Pánovi Ježišovi, prečo im to nikto nejde povedať?“ pýtal sa sám seba. Títo nešťastní ľudia boli stratení a kapitán Cook písal, že nikto nie je ochotný vybrať sa do ďalekých krajín a zvestovať tam evanjelium. Písal, že sú aj takí, ktorí podstúpia náročnú cestu, ale len preto, aby zbohatli alebo sa stali slávnymi. Nikto tam necestoval preto, aby tam rozprával o Pánovi Ježišovi. Z toho bol William veľmi smutný.

Mal kapitán Cook pravdu, keď toto tvrdil? Samozrejme, že nie. Už vtedy boli misionári na cestách a v neznámych krajinách rozprávali ľuďom o Pánovi Ježišovi. Ale vtedy ich ešte nebolo veľmi veľa a vyzeralo to tak, akoby mal kapitán Cook pravdu. William musel myslieť na ľudí, ktorí nevedeli, ako môžu dosiahnuť odpustenie hriechov. Prial si, aby im to niekto išiel porozprávať. Vedel, že on sám ísť nemôže. „Všetko, čo môžem urobiť, je premýšľať, čítať a modliť sa,“ povedal si.

Čo myslíte, akú mal úlohu Pán Boh pre tohto chlapca, ktorý miloval prírodu a ktorý vždy urobil to, pre čo sa rozhodol? William chcel poslúchať Pána Boha.

V nasledujúcej lekcii odhalíte niektoré prekvapenia zo života tohto mladého muža, ktorý si prial, aby sa všetci ľudia dozvedeli o Pánovi Ježišovi.

2. kapitola

KAZATEĽOVO BREMENO

Dnes vám chcem položiť najprv niekoľko otázok, ktoré si môžete zodpovedať vo svojom srdci:

Veríš v Pána Ježiša Krista ako svojho osobného Spasiteľa?

Veríš, že On je jediný, kto môže teba aj iných ľudí zachrániť z hriechu?

Týka sa ťa skutočnosť, že veľa chlapcov a dievčat, mužov a žien okolo teba nevie o Pánovi Ježišovi? Takí ľudia sú stratení. Nepoznajú cestu do neba. Chcel by si im pomôcť a porozprávať o Pánovi Ježišovi?

Zamestnaný obuvník

Naposledy sme počuli o tom, ako obuvnícky učeň William Carey pochopil, že potrebuje Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa a ako si prial, aby sa o Pánovi Ježišovi dozvedeli všetci ľudia.

William bol veľmi zaneprázdnený. Cez deň šil topánky a večer vyučoval. Vo voľných chvíľach študoval a v učení bol veľmi horlivý. Učil sa po grécky, hebrejsky, latinsky, zemepis a všeličo iné. Učil sa preto, aby mohol lepšie slúžiť svojmu Spasiteľovi.

Ľudia sledovali, ako usilovný obuvník študuje a miluje Božie slovo a priali si, aby im v nedeľu v kostole William kázal. Čoskoro o ňom počuli aj ľudia z okolitých dedín a tiež ho chceli počuť. William si veselo vykračoval od dedinky k dedinke a od kostolíka ku kostolíku. V zime, v lete, v daždi aj v snehu. Nebolo nič, čo by ho urobilo šťastnejším ako kázanie Božieho slova.

Obrázok 1

Napriek tomu býval William smutný. Z farebnej kože si vyrobil glóbus, zlepil niekoľko hárkov papiera a nakreslil si na ne veľkú mapu. Mapu zavesil do svojej dielne na stenu a zakresľoval do nej krajinu. Zaznamenával si, koľko ľudí v týchto krajinách žije, akými jazykmi hovoria a k akým bohom sa modlia. Kedykoľvek sa na svoju mapu pozrel, zosmutnel. V 99 krajinách sveta slúžili ľudia vymysleným bôžikom, v 53 krajinách žili mohamedáni, ktorí tiež neverili v Pána Ježiša.

Williamove oči sa plnili slzami, kedykoľvek si spomenul na tie milióny ľudí, ktorí boli stratení v hriechu. Ako rád by dal ďalej Božiu lásku, ktorú sám prijal. Ale čo mohol robiť chudobný obuvník? Nič viac, len sa za týchto ľudí každý deň modliť.

William by sa bol najradšej len učil a kázal. Ale musel zarábať peniaze, tak šil topánky a učil vo večernej škole. Jeden muž mu povedal, že najlepšie urobí, keď zostane pri svojom remesle, svojej práci.

„Mojou prácou je slúžiť Pánu Bohu,“ odpovedal William. „Topánok musím ušiť len toľko, aby som uživil rodinu.“

Obrázok 2

Iný muž, pre ktorého raz William šil topánky, bol oveľa múdrejší a láskavejší. Keď mu William jedného dňa priniesol hotové topánky, opýtal sa ho: „Koľko zarobiš za týždeň šitím topánok?“

„Asi 30 šilingov, pane,“ odpovedal William.

Mužove oči sa zaleskli. Mal pre Williama návrh. „Musím ti povedať, že pre mňa už nemusíš šiť žiadne topánky,“ povedal muž a William zostal prekvapene stáť. Muž sa usmial. „Káž a študuj. Budem ti každý týždeň platiť 10 šilingov.“

Šťastný obuvník ďakoval mužovi a zároveň aj Pánu Bohu. Vedel, že Pán Boh povzbudil tohto muža, aby mu pomohol. Teraz už mal čas na štúdium. Stal sa kazateľom z povolania.

Mladý kazateľ

Napriek všetkému, William nemohol zabudnúť na milióny ľudí, ktoré žili bez Pána Ježiša, bez kostola a bez kazateľa. Keby im vedel nejako pomôcť... Často o tom hovorieval so svojimi priateľmi.

„Musíme predsa pre nich niečo urobiť,“ vravel. Ale jeho priatelia boli väčšinou starší ako William a považovali jeho horlivosť za prejav mladíckej nerozvážnosti. William sa však nevzdával. Opakoval stále dookola: „Musíme do týchto krajín poslať misionárov s Božím slovom.“

Na jednom stretnutí položili kazateľom otázku: „Je ešte niečo, o čom by sme mali hovoriť?“

Obrázok 3

William vstal: „Bratia, Pán Ježiš povedal: ‚Chodte do celého sveta a kážte evanjelium každému stvoreniu!‘ Myslím, že by sme mali hovoriť o týchto slovách. Nemyslíte, že to platí aj pre nás, aby sme zvestovali evanjelium vo všetkých krajinách?“

William dúfal, že pochopia, že úlohou všetkých kresťanov je rozprávať celému ľudstvu o Pánovi Ježišovi.

Obrázok 4

Vedúci stretnutia kazateľov nebol Williamovým vystúpením nadšený. Obrátil sa na neho s veľmi prísnyim pohľadom: „Posaď sa, mladý muž! Keď bude chcieť Pán Boh obrátiť pohanov, urobí to aj bez nášho pričinenia.“ William si smutne sadol. Kazatelia mu nerozumeli. Pán Boh predsa chce, aby každý človek na svete počul, že Pán Ježiš, Jeho Syn, je jediným Spasiteľom (Ján 3, 16).

Ako sa to ľudia dozvedia, keď nemajú žiadnu Bibliu a nikto im tú zvesť neprinesie?

„Čo môžem urobiť,“ pýtal sa William. „Čo môžem urobiť pre to, aby kresťania pochopili, že musia vyslať misionárov do ďalekých krajín?“

Premýšľal a modlil sa. Kázal a hovoril o tom s každým, kto bol ochotný počúvať ho. Raz mu niekto povedal: „Prečo svoje poslanstvo nenapíšeš? Napíš, prečo musíme poslať misionárov do sveta, nech sa to vytlačí a ľudia si to prečítajú.“

„To by som urobil veľmi rád,“ odpovedal William, „ale bojím sa, že neviem dosť dobre písať a okrem toho nemám dosť peňazí na to, aby som to nechal vytlačiť.“

„Len napíš to svoje posolstvo,“ povedal muž, „ja ti dám peniaze, aby si ho mohol vytlačiť.“ Teraz William vedel, že je to Božia vôľa, aby to, čo ho zamestnávalo, napísal na papier. Dokonca mu Pán Boh poslal priateľa, aby mu v jeho práci pomohol.

Obrázok 5

William najskôr usilovne študoval, modlil sa a dlho premýšľal. Potom sa dal do písania. Písal o vzdialených krajinách a ostrovoch, o miliónoch ľudí, ktorí nemajú nikoho, kto by im rozprával o Pánovi Ježišovi. Konečne bolo Williamove posolstvo napísané, vytlačené a rozdane ľuďom v kostoloch, aby si ho prečítali. Budú ho ľudia čítať? Pochopia, čo si Pán Boh praje? William sa modlil, aby ľudia porozumeli jeho výzve. Mnohí mu porozumeli a začali tiež myslieť na ľudí, ktorí nemali príležitosť dozvedieť sa o Pánovi Ježišovi.

Začiatok misie

Obrázok 6

V tom čase Williama pozvali, aby rečnil na stretnutí kazateľov. William si vyprosil od Pána Boha, aby mu zjavil, o čom má hovoriť. Stál na zhromaždení kazateľov a hovoril o tom, že si Pán Boh praje, aby bolo po celom svete kázané radostné posolstvo. Povedal, že Pán Boh je verný a určite neodoprie svoju pomoc v tejto práci. Hovoril, že musíme od Pána Boha očakávať veľké veci.

V miestnosti vládlo ticho. Kazatelia pozorne počúvali a boli dotknutí. William si myslel, že teraz určite niečo podniknú, aby sa Božie slovo dostalo k tým, ktorí ho tak potrebovali. Ale kazatelia nepodnikli nič. Neverili, že by chudobní dedinskí kazatelia mohli pomôcť vzdialeným strateným ľuďom. Začali hovoriť o iných veciach a chystali sa na cestu domov.

Obrázok 7

William bol taký sklamaný, že to nedokázal skryť. Chytil za rameno svojho priateľa Andrew Fullera. „Pane,“ povedal rozochvene, „vôbec nič nespravíme?“

Odrazu pochopil aj pán Fuller, že Boh od tohto zhromaždenia kazateľov niečo očakáva. Napokon sa rozhodli založiť misijnú spoločnosť, ktorá by vysielala misionárov.

Williamove sklamanie sa obrátilo na radosť. Pán Boh vypočul jeho modlitby.

Kto bude prvým misionárom a do ktorej krajiny ho vyšlú? Kazatelia počuli o jednom kresťanskom lekárovi, dr. Thomasovi, ktorý navštívil Indiu. Po návrate rozprával o veľkej biede, v ktorej žili milióny úbohých mužov, žien a detí, ktorí nikdy nepočuli o Pánovi Ježišovi.

„Najradšej by som sa tam vrátil,“ rozprával lekár, „ale potreboval by som misionára, ktorý by išiel so mnou.“ William sedel nepokojne na stoličke. Pálilo ho okolo srdca a oči mal naplnené slzami. „Ako rád by som išiel s tebou,“ pomyslel si. Tu sa mu zazdalo, že mu Pán Boh hovorí: „Veď tam chod!“

Williamova tvár sa rozžiarila od radosti. Vstal a povedal lekárovi: „Pôjdem s vami.“ Dr. Thomas sa veľmi potešil a objal prekvapeného Williama. Kazatelia verili, že je to Božia vôľa a tešili sa spolu s Williamom.

Obrázok 8

V nasledujúcich dňoch sa kazatelia stretli na zvláštnej schôdzke. Vkladali ruky na Williama a modlili sa s ním. Sľúbili mu, že sa budú za neho modliť a pomáhať mu, pokiaľ budú žiť. Tak bol William Carey, chudobný dedinský obuvník, vyvolený, aby sa stal prvým misionárom, ktorý bol vyslaný z Anglicka do Indie.

Určite chcete počuť, ako sa Williamovi darilo na cestách po mori a neskôr aj v tajupnej Indii.

3. kapitola

MISIONÁROVO VIDENIE

Prečo William plakal, keď sa pozrel na mapu? Boli ste už niekedy smutní z toho, že milióny detí, mužov a žien nepoznajú Pána Ježiša? Keby Pán Boh chcel, aby si pre Neho pracoval v cudzej zemi, čo by si povedal? Premýšľaj o tom. Williamove srdce bolo naplnené radosťou, že je Pán Boh k nemu taký láskavý. Poslal ho ako misionára do Indie. Skoro tomu ani nemohol uveriť. Ešte nikdy v živote nebol taký šťastný ako v tejto chvíli.

Ale boli takí, čo mu nerozumeli. Jeho otec si myslel, že William stratil rozum a jeho manželka povedala, že s ním nikam nepôjde. Ľudia, ktorí chodili počúvať jeho kázne, ho nechceli stratiť. Toto všetko bolo pre Williama veľmi ťažké a znepokojovalo ho to. Ale stále opakoval v pevnom presvedčení: „Taká je Božia vôľa a ja chcem byť poslušný. Musím ísť.“

Nebezpečná cesta

Obrázok 1

O niekoľko mesiacov neskôr William nastúpil na loď, ktorá plávala do Indie. Jeho srdce bolo naplnené vďačnosťou. Necestoval sám. Cestovala s ním jeho manželka a deti a dr. Thomas. Pán Boh spôsobil, že Williamova manželka sa nakoniec ochotne a s radosťou pripravovala na cestu a aj ľudia z Williamovho zboru boli radi, že ich kazateľ odchádza kázať ľuďom, ktorí o Pánovi Ježišovi ešte nikdy nepočuli. Modlili sa za neho. Chlapci, dievčatá, muži, ženy šetrili každý šiling, aby mu mohli zaplatiť dlhú cestu loďou. Pomohli aj ostatné zbory.

Deň rozlúčky bol plný vzrušenia. William si len ťažko uvedomoval, že je na ceste do Indie.

Obrázok 2

Malá loď sa odpútala od brehov Anglicka a kĺzala sa po vode do šireho oceánu. Začala dlhá a nebezpečná cesta. Deň za dňom a týždeň za týždňom ubiehali a loď plávala stále ďalej. Niekedy bolo more modré a tiché a loď sa hojdala na pokojnej hladine. Stávalo sa však, že náhle voda stmavla a vyzerala hrozivo. Zdvihli sa vysoké vlny a raz dokonca tak poškodili loď, že námorníci potrebovali 11 dní na jej opravu. Inokedy sa dostali do silného protiprúdu, a celý mesiac sa nepohli dopredu.

Čo robil William celé týždne a mesiace na lodi? Myslíte si, že odpočíval na palube? Ó, nie! William sa učil indický jazyk – bengálčinu. S dr. Thomasom sa pokúšal do tohto jazyka preložiť celú Bibliu. Ľudia v Indii potrebovali Bibliu vo svojom jazyku.

Obrázok 3

V čase, keď William neštudoval, ani neprekladal, kázal ľuďom na lodi. Rozprávať o Pánovi Ježišovi bolo jeho najväčšou radosťou. Kdekoľvek práve bol, všade kázal.

Práve tak máme byť aj my misionármi všade tam, kde práve sme.

Príchod do Indie

Konečne, po piatich mesiacoch zakotvila loď v Indickom prístave. Ľudia stáli na palube lode a deti pobiehali sem a tam. Dospelí sa smiali a pozdravovali ich. William ďakoval Pánu Bohu za ochranu počas dlhej plavby z Anglicka, okolo Afriky až do Indie.

Keď William a jeho rodina vystúpili z lode, všade naokolo videli ľudí s tmavou pleťou oblečených v bielom. William k nim okamžite pocítil veľkú lásku. Sotva sa vedel dočkať dňa, kedy im bude môcť rozprávať o Pánovi Ježišovi.

To prvé, čo musel urobiť, bolo prenajať si dom pre svoju rodinu. Kde sa má usadiť? Čoskoro sa zdalo, že sú jeho plány ohrozené. Williamova manželka a dieťa ochoreli. Potraviny boli veľmi drahé a skôr, ako si to uvedomil, minuli sa im peniaze. Keď si konečne myslel, že našiel pre rodinu vhodný dom, niekto ho predbehol a dom prenajal. Čo si mal počať v cudzej krajine, bez domova, bez peňazí a bez jedla?

Čo by ste urobili vy?

William sa modlil a dôveroval Pánu Bohu, že sa o nich postará.

Obrázok 4

Pán Boh vypočul jeho modlitby. Keď bol už celkom bezradný, poslal Pán Boh „milosrdného Samaritána“. Jeden láskavý Angličan šiel okolo so psom a puškou. Bol veľmi prekvapený, že v tejto časti Indie stretáva niekoho z Anglicka. Pozval Williamovu rodinu do svojho domu.

„Len poďte so mnou,“ povedal, „potrebujete byť a ja mám dom s mnohými izbami. Budete mojimi hosťami tak dlho, ako sa vám bude páčiť.“

Rodina zostala v dome svojho hostiteľa tak dlho, až kým sa pani Careyová a jej syn neuzdravili a kým si nezarobili nejaké peniaze, aby si mohli prenajať vlastný dom.

Prvé dojmy

William začal usilovne pracovať a čoskoro sa zoznámil so životom v Indii. Kamkoľvek sa pozrel, videl ľudí. Toľko ľudí ešte v živote nevidel. Tisíce, milióny ľudí! Mnohí boli hladní a chudobní. Mnohí boli chorí, chromí a slepí. Niektorí žobrali a mali na sebe len staré handry. A čo bolo najhoršie, nepoznali cestu k spaseniu. Najväčším Williamovým prianím bolo ukázať týmto ľuďom cestu do neba.

Obrázok 5

Kamkoľvek sa William pozrel, videl ľudí. Ale nie len ľudí. Kamkoľvek sa obrátil, videl aj bôžikov. Celý rad bôžikov: v domoch, chrámoch, vo výkladoch, na cestách. William sa len smutne pozeral, ako sa ľudia modlia k figúrkam z dreva a z kameňa.

„Keby som im mohol povedať o jedinom pravom Bohu,“ vzdychol si William. Snažil sa veľmi rýchlo naučiť ich ťažký jazyk. Učil sa a učil.

Obrázok 6

William spozoroval ešte aj iné zvláštne veci a bol z nich veľmi nešťastný. Jedného dňa videl muža, ktorý si cez kožu preťahoval ostré háky pripevnené k lanu. Pomocou lana sa tento úbohý muž nechal vytiahnuť na stĺp, okolo ktorého krúžil v presvedčení, že sa takto zapáči svojmu bohu a že mu budú bohovia pre jeho bolesť priaznivo naklonení. Nevedel nič o Božom Synovi, ktorý bol zranený pre naše hriechy, aby sme už my nemuseli trpieť.

Obrázok 7

Raz William uvidel niečo, na čo nemohol zabudnúť. V Indii bolo zvykom spáliť mŕtveho muža. Ak jeho žena ešte žila, bola spálená spolu s ním, lebo Indovia verili, že takýmto spôsobom môže žena žiť so svojim manželom v budúcom živote. Tento ceremoniál nazývali *sati*. Nebolo to pre nich nič nezvyčajné.

Keď William videl, ako sa skupina ľudí chystá upáliť živú ženu spolu s mŕtvym manželom, bol pevne rozhodnutý tomu zabrániť. Pokúšal sa vysvetliť ľuďom, že takú vec nesmú urobiť. Ľudia ho však nepočúvali, verili tomu, že konajú správne. William sa s hrôzou odvrátil. Nemohol sa pozerieť na upaľovanie živej ženy.

„Musím urobiť všetko pre to, aby som týmto ľuďom pomohol, aby sa dozvedeli, že Pán Ježiš im môže darovať večný život. Nemôžem predsa dovoliť, aby z nevedomosti upaľovali svoje manželky,“ sľuboval si William.

Práca začína

Len čo sa William naučil bengálsky jazyk, pokúšal sa ľuďom okolo seba rozprávať o Spasiteľovi, ktorý položil svoj život, aby zachránil hriešnikov. Indovia vedeli, že tento misionár ich má rád. Bol k nim vždy láskavý, pomáhal im a dával im lieky, keď boli chorí. Delil sa s nimi o svoj chlieb. Nikdy im neklamal tak, ako na to boli zvyknutí oni medzi sebou. Začal vyučovať ich deti. Čoskoro sa okolo neho radi zhromažďovali muži, ženy, chlapci a dievčatá a pozorne počúvali, keď im rozprával o skutočnom Bohu a Jeho Synovi, Ježišovi Kristovi. Williama tešila pozornosť jeho poslucháčov. Bol presvedčený, že čoskoro mnohí z nich uveria v Pána Ježiša.

Ale nikto z nich neveril. Ani jeden. Zdalo sa, že títo ľudia Williamovmu rozprávaniu nerozumeli. Možno sa báli svojich susedov. Radi počúvali jeho rozprávanie, ale išli ďalej svojou cestou.

Obrázok 8

William cestoval po úzkych cestách medzi palmami z jednej dedinky do druhej a kázal o Pánovi Ježišovi. Všade to ale bolo rovnaké. Ľudia ho síce radi počúvali, ale neverili v Pána Ježiša.

William chodil domov veľmi unavený a stiesnený. Doma si kľakol a modlil sa za týchto ľudí, ktorých srdcia boli tmavé a plné hriechu. Niekedy pracoval v malej záhradke, ktorú si založil. Bola to veľmi pekná záhrada. Rástlo v nej plno kvetov a stromov, ktoré si priniesol zo svojich ciest. Táto práca bola pre Williama veľkou útechou.

William strávil veľa času vo svojej izbe nad prekladom Biblie do bengáľčiny. Často pracoval dlho do noci, pri svetle sviečky. Vedel, že nikdy nebude dostatok misionárov na to, aby všetkým

Ľuďom v Indii mohli priniesť radostnú zvesť o Pánovi Ježišovi. Ale keď bude Božie slovo preložené, môžu ho vytlačiť v miliónoch nákladoch a ľudia si ho budú môcť sami prečítať. Trpezlivo pracoval, kázal, modlil sa a prekladal.

Prešlo päť rokov a stále tu ešte nebol žiadny Ind, ktorý by naozaj veril, že Pán Ježiš ho môže zachrániť. To bolo veľmi deprimujúce. Čo by ste robili na Williamovom mieste. A čo robil on? Bol tak ďaleko, že to všetko chcel vzdať? Nie! Pre neho to bola česť, pracovať pre Pána. Nikdy sa nevzdá. Boh je verný a silný! To, čo začal, to aj dokončí. William vedel, že je to Božia vôľa, aj keď sa zdalo, že mu nikto neuverí. A Boh ho nesklamal.

Chcel by si vedieť, ako Boh vypočul Williamove modlitby a odmenil ho za jeho vieru? Na budúce budeme pokračovať vo vzrušujúcom rozprávaní o Indii.

4. kapitola

PREKLADATEĽOV CIEĽ

Čo myslíš? Mal William Carey prestať kázať, keď sa žiadny Ind neobrátil? Prečo máme v našej práci pokračovať, aj keď je ťažká? Čo bolo pre Williama najväčšou ťou?

Prvý preklad

Predstavte si, že by ste museli opísať celú Bibliu. Koľko času by ste na to potrebovali? Teraz si predstavte, že by ste celú Bibliu museli najskôr preložiť a potom napísať. Presne toto urobil William Carey. Keď práve nekázal alebo nepracoval vo svojej záhradke, prekladal Bibliu. Bola to ťažká práca, ktorá len veľmi pomaly napredovala.

Obrázok 1

William presedel veľa hodín spoločne s jedným učeným Indom pri hľadaní správnych biblických výrazov. William napísal verš alebo jednu stránku v bengálčine a potom Ind text prečítal. Keď nebol preklad dostatočne presný, William ho opravil a znovu napísal. Takto ubiehali dni, mesiace a roky. Stránku za stránkou písal William nezvyčajnými bengálskymi slovami. Stránky sa množili, každá z nich bola písaná Williamovou rukou. Za päť a pol roka preložil skoro celú Bibliu. Predstavte si, že by ste tak dlho pracovali, aby iní ľudia mohli čítať Božie slovo. William to však robil rád. Veľmi sa tešil, keď bol prvý preklad takmer hotový. Ale čakala ho ešte jedna veľká úloha. Bibliu museli vytlačiť. Kde a kto ju bude tlačiť? V Indii bolo veľmi málo tlačiarov a tlačiarňí. William sa za túto vec modlil a dôveroval Bohu, že mu ukáže, čo má urobiť. Boh rád vypočúva modlitby svojich detí a vypočul aj Williamovu modlitbu zázračným spôsobom. Krátko predtým z Anglicka priviezli do Indie jeden starý drevený lis. William bol nadšený. Tlačiarenský lis, to bolo presne to, čo potreboval. Ďakoval Pánu Bohu a to ešte nevedel, že Boh jednému priateľovi v Anglicku položil na srdce, aby tento lis kúpil a daroval ho Williamovi. William bol dojatý – opäť mu Boh daroval to, čo potreboval!

Obrázok 2

S pomocou istého muža William začal zostavovať tlačiarenský lis. Indovia postávali naokolo a zvedavo sa prizerali. Ešte nikdy žiadny podobný stroj nevideli. Veľmi sa čudovali. Keď videli, aký je William šťastný, hovorili si: „To musí byť nejaká modla.“

Carey sa usmieval a vysvetľoval ľuďom, aké zlé je to, keď sa klaňajú modlám. Povedal im, že tento tlačiarenský lis bude tlačiť slová pravého Boha, aby ho ľudia mohli poznať.

Noví pomocníci

Kto však bude obsluhovať tlačiarenský lis? Je možné, že by mu Boh daroval tlačiarenský lis a na tlačiaru by zabudol? To si William nemyslel a očakával, že Boh pošle aj tlačiaru. Hneď, ako William dostal lis, priateľ z Anglicka mu napísal dopis.

„Milý pán Carey, na jar prídem do Indie, aby som Ti pomohol v Tvojej práci. Chcem s Tebou pracovať, žiť aj zomrieť. Kiež by mi Boh dal vernosť, trpezlivosť a odvahu, aby som bol pripravený na túto prácu! Tvoj William Ward.“

Aká dobrá správa! Ale nie len to, ešte ďalšie tri misionárske rodiny boli ochotné prísť do Indie spolu s týmto tlačiarom. William nemohol inak, ako ďakovať svojmu Otcovi v nebesiach za preklad, za tlačiarenský lis, za tlačiaru a za pomocníkov, ktorých mu Pán Boh posielal.

Obrázok 3

Viete si predstaviť Williamovu radosť, keď vítal nových misionárov? Boh poslal týchto mužov, aby s ním v Indii pracovali. William sníval o tom, čo všetko môžu spoločne vykonať. Najprv si našli miesto, kde mohli spolu bývať aj pracovať. Čoskoro objavili veľký dom pri rieke v obchodnej štvrti mesta Serampore. Tu postavili tlačiarenský lis, ktorý mal tlačiť Božie slovo v bengálčine, ale aj v iných jazykoch. Otvorili školu pre chlapcov a dievčatá. Prechádzali mestami a dedinami a kázali. Pre Williama nastali šťastné a naplnené dni. Misionári prežívali radostné a krásne udalosti. Jeden indický guru (*učiteľ náboženstva*), ktorý sa volal Krishna Pal, uveril v Pána Ježiša a bol pokrstený. Po siedmich rokoch od Williamovho príchodu do Indie, konečne jeden Ind uveril v Pána Ježiša. Za krátky čas počet veriacich narástol. Krishna Pal rozprával o svojom obrátení manželke, sestre a jednému priateľovi. Aj oni uverili v Pána Ježiša a boli pokrstení. Srdcia misionárov sa naplnili radosťou a vďačnosťou.

Obrázok 4

Niektorí priatelia a susedia Krishnu Pala boli rozhorčení z toho, že sa stal kresťanom. Ľudia sa mu posmievali, na ulici za ním pokrikovali škaredé slová, niekedy ho aj bili, vyhadzovali ho zo svojich domov a uniesli jednu z jeho dcér. Niektorí ho chceli dokonca zavraždiť. Starosta mesta sa o tom dozvedel a zariadil, aby mal k dispozícii stráž, ktorá ho mala chrániť.

Susedia Krishnu Pala boli veľmi prekvapení. Nič nemohlo zmeniť jeho rozhodnutie byť kresťanom. Videli, že Ježiš, ktorého miloval a v ktorého veril, ho urobil šťastným, plným radosti a statočnosťou. To ich prinútilo k tomu, aby začali počúvať, čo im o Ježišovi rozpráva a niektorí z nich uverili v Pána Ježiša.

Božie slovo prináša ovocie

Williamova radosť bola neopísateľná, keď niekoľko mesiacov po obrátení Krishnu Pala bol dokončený prvý Nový Zákon v bengálčine. Plný vďačnosti ho priniesol do malej modlitebne a položil ho na kazateľňu. Misionári a veriaci Indovia pokľakli a ďakovali Bohu za túto chvíľu. Vyprosili požehnanie pre tento výtlačok a ďalšie výtlačky Nového Zákona a prosili aj za tých, ktorí ho budú čítať, aby im Boh pomohol a mohli porozumieť jeho obsahu.

Obrázok 5

Všade, kam William, Krishna Pal a ostatní misionári išli, rozdávali túto drahocennú knihu. Nebolo však možné, aby ju dali všetkým Indom, pretože mnohí nevedeli čítať. Preto skôr, ako niekomu dali Nový Zákon, opýtali sa: „Vieš čítať?“ Keď Ind odpovedal: „Nie, pane,“ opýtali sa ho, či je v jeho dedine niekto, kto vie čítať. Často znela odpoveď: „Áno, jeden muž, pane...“ Vtedy mu povedali, aby knihu odniesol tomuto mužovi a poprosil ho, nech mu z nej prečíta. Tak sa môže dozvedieť, ako dosiahne odpustenie hriechov, aby bol šťastný v živote a aj po smrti.

Indovia sa veľmi čudovali. Ako je to možné, že existuje kniha, ktorá hovorí také dôležité veci? Opatrne niesli Nový Zákon mužovi, ktorý vedel čítať. Muž im potom čítal a veľa ľudí

z dediny sa zoznámilo s radostnou zvesťou o Pánovi Ježišovi v bengálčine. Niektorí dokonca uverili v Pána Ježiša.

Obrázok 6

Jeden výtlačok dostal aj muž menom Krishna Das a mohol tak vo svojej dedine ľuďom čítať Božie slovo. Susedia prichádzali deň čo deň, aby ho počúvali. Takto im čítaval tri roky. Bol šťastný, že to môže robiť a susedia nikdy neboli unavení a vždy ho pozorne počúvali. Nový Zákon priniesol radosť pre Krishnu Dasa a zároveň potešil aj ľudí v dedine. Jagannath Das si uvedomil márnosť svojho konania a zničil modly, ktoré dovtedy uctieval. Sebak Ran prestal spievať vulgárne piesne a rybár Gabardham, ktorý klamal a podvádzal, sa zmenil. Zmenila sa celá dedina, keď jej obyvatelia počuli Božie slovo a uverili v Pána Ježiša.

Jedného dňa si obyvatelia dediny povedali: „Musíme nájsť muža, ktorý nám daroval túto vzácnu knihu, aby sme mu za to poďakovali.“

Ale Krishna Das nevedel, kde by mohli toho muža nájsť, nepoznal dokonca ani jeho meno. Jediné čo vedel bolo, že túto vzácnu knihu vytlačili v Serampore. Tak to bolo napísané na prednej strane Nového Zákona.

Obrázok 7

Dedinčania sa rozhodli, že do Serampore pošlú troch svojich zástupcov. Boli to Jagannath Das, Sebak Ram a Gabardhan. Ich úlohou bolo nájsť muža, ktorý im daroval Nový Zákon a poďakovať mu. Dedinčanom sa skutočne podarilo nájsť Williama Careyho, ktorý Bibliu preložil, Williama Warda, ktorý ju vytlačil a dokonca aj muža, ktorý im knihu daroval. Mali možnosť mu poďakovať a tiež oznámiť mu radostnú správu, že uverili v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa, ktorý zomrel za ich hriechy. Zničili všetky modly, ktoré predtým uctievali. Teraz sa modlia k Pánu Bohu, ktorý ich prosby vypočuje v mene Pána Ježiša Krista.

Rozšírený plán

Oči misionárov žiarili nadšením. Keby tak mohli všetkým ľuďom v Indii priblížiť Božie slovo, povzdychol si William Carey. Potom by ešte viac mužov, žien, chlapcov a dievčat mohlo uveriť v Pána Ježiša. Našou povinnosťou je darovať Nový Zákon tým, ktorí ešte nikdy o Pánovi Ježišovi nepočuli. Aby to bolo možné, museli ďalej prekladať Bibliu a tlačiť nové výtlačky.

Carey sa vrúcne modlil a plánoval. Ak nám dá Boh 15 rokov, preložíme Bibliu do všetkých hlavných jazykov, ktorými sa v Indii hovorí. Toto bude náš cieľ.

Ale roky strávené v Indii neboli ľahké. Zomrel dr. Thomas a po ťažkej chorobe aj Williamova manželka. Ale William, jeho synovia a ostatní misionári a ich indickí pomocníci boli jednomyselní v rozhodnutí pracovať ešte viac a pričiniť sa o to, aby bolo Božie slovo preložené do jazykov: Hindu, Marathi, Telegu, Panjabi, Sanskrit, Nagari, Oria a iných. Nikto z nich však nepracoval viac ako William. Jeden indický učiteľ sa spýtal Williama Warda: „Aké telo má Carey? Pretože vyzerá tak, že nikdy nie je hladný, ani unavený a pracuje tak dlho, až je s prácou úplne hotový.“

Keď bol dokončený ďalší nový preklad, začali Ward a jeho pomocníci s prípravami na tlačenie. Veď ešte stále milióny ľudí v Indii nikdy nepočuli Božie slovo.

Ako mohol Ward tlačiť v toľkých jazykoch? Nemal už len malý stroj, ale päť tlačiarenských strojov a 50 Indov, ktorí mu pomáhali. Práca pre Pána sa v Indii rozrastala a to robilo Williama veľmi šťastným.

Obrázok 8

Práve, keď všetko bežalo tak hladko, stalo sa niečo strašné. Nikto nevedel, ako sa to udialo, ale jedného večera v tlačiarni vypukol požiar. Tlačiareň úplne vyhorela. Obrovské plamene zhltili tony pripraveného papiera, veľmi veľa kníh a tisícky prekladov. So slzami v očiach stál William Carey nad tlejúcimi troskami tlačiarne. Za jednu noc bola zničená práca mnohých rokov. Pred niekoľkými hodinami žila tlačiareň rušným životom. Tlačilo sa tam Božie slovo v niekoľkých jazykoch. Teraz to bola len hromada trosiek a popola.

Čo bude teraz William a ostatní misionári robiť. Je to koniec prekladania a tlačeňa Božieho slova?

5. kapitola

ÚLOHA UČITEĽA

Prečo nemohol William ďalej tlačiť Božie slovo? Dopustí Boh, aby jeho deti upadli do starostí a smútku? Čo máme robiť, keď v našom živote prídu ťažkosti? Myslíš, že Boh môže aj toto nešťastie obrátiť na niečo dobré pre Williama?

O čom čítame v liste Rimanov 8, 28?

Z nešťastia požehnanie

Čo myslíte, že urobil William, keď uvidel, že jeho doterajšia práca zhorela v plameňoch? Bol nahnevaný a nadával? Nie! Veľmi jednoducho povedal: „Aké nevyspytateľné sú Božie cesty! Stalo sa to práve vtedy, keď som mal niektoré preklady urobené takmer dokonale... Možno som začínal byť pyšný na našu misiu. Možno to Boh dovolil preto, aby sme Mu viac dôverovali. Stíším sa a pochopím, že Pán je naozaj Boh.“

Carey ani na chvíľu neuvažoval o tom, že by sa vzdal. Ihneď začal s novým prekladom Biblie. Rozhodol sa, že preklady ešte vylepší.

Aj pán Ward sa pripravoval, že bude znovu tlačiť knihy. Bol veľmi šťastný, že ani jeden zo strojov sa nezničil. Všetkých päť strojov sa podarilo z horiacej budovy zachrániť. Žiaľ, nemali žiadne písmená. Oheň ich úplne zničil.

Obrázok 1

Keď William Ward prehľadával zhorenisko, zrazu radostne vykrikol. Pod popolom našiel zahrabané kovové kusy, z ktorých si mohol vyrobiť nové písmená. Našlo sa 14 foriem pre 14 jazykov. Na výrobu nových foriem by potrebovali desať rokov. Bol to zázrak, že vôbec neboli poškodené. Teraz mohli urobiť nové písmená a začať tlačiť Biblie. Carey a Ward ďakovali Bohu za to, čo sa im zachránilo.

V blízkosti tlačiarne stál starý obchodný dom. Štyri dni pred vypuknutím požiaru ho opustila spoločnosť, ktorá v ňom sídlila. Tento dom dokonale vyhovoval potrebám novej tlačiarne. Aj za to boli Bohu vďační.

Ward a jeho indickí pomocníci pracovali usilovne ako mravce. Už o mesiac mohli znovu začať tlačiť Biblie. Po piatich mesiacoch tlačili Božie slovo vo viacerých jazykoch ako predtým. Namiesto piatich strojov teraz mali desať.

Medzitým sa správa o ich nešťastí dostala až do Anglicka a Ameriky. Medzi veriacimi sa o tom všade hovorilo. Práve cez požiar sa veľa ľudí dozvedelo o misijnej práci v Indii. Viac ľudí sa začalo za túto prácu modliť a rozhodli sa ju finančne podporiť. Požiar nemohol zastaviť preklady a tlač Biblie, naopak spôsobil, že misionári mohli ešte viac pracovať pre Pána. Boh zmenil to, čo sa zdalo byť zlé, na dobré.

Vysokoškolský profesor

Napriek tomu, že bol Carey veľmi vyťažený prekladáním a kázáním, nebolo to všetko, čomu sa venoval. V tej dobe robil ešte jednu, veľmi dôležitú prácu.

Jedenásť rokov pred vypuknutím požiaru v tlačiarňi, otvorila anglická vláda v Kalkate vysokú školu. Vzdelávali sa v nej mladí Angličania. Po jej skončení mnohí pracovali v Indii ako sudcovia, starostovia a vojenský hodnostári. Vláda potrebovala profesora, ktorý by tam vyučoval indické jazyky. Úradníci sa zhodli na tom, že na túto úlohu sa najviac hodí misionár William Carey. Tak sa stalo, že do Careyho domu prišiel posol a doniesol mu list. Prekvapený Carey otvoril obálku a čítal:

„Vážení pane, boli by ste ochotný vyučovať ako profesor indických jazykov na štátnej vysokej škole?“

William rozmýšľal nad tým, či je to Božia vôľa, aby vyučoval na vysokej škole. Zavolať si priateľov Warda a Marshmana, aby mu povedali, čo si o tejto veci myslia. Všetci traja sklonili hlavy nad listom a modlili sa, aby im Pán Boh ukázal, čo má William robiť. Zdalo sa im, že je to Božia vôľa, aby Carey povedal svoje „áno“ na túto čestnú ponuku.

Obrázok 2

A tak každý utorok večer splavoval dlhú a kľukatú rieku Hooghly do Kalkaty, kde vyučoval. Zostával tam od stredy do piatka. Cez deň vyučoval študentov a pracoval na prekladoch. Večer kázal v jednom malom zbore, ktorý tu založil. Často mal možnosť poslúžiť chorým a chudobným, ktorí za ním prichádzali so svojimi otázkami. V piatok sa znovu po rieke vracal domov.

Tridsať rokov vyučoval Carey jazyky na štátnej vysokej škole. Bol príjemným učiteľom, ako priateľ bol vždy ochotný pomôcť, ale hlavne bol milujúcim misionárom. Cez neho sa veľa študentov obrátilo a uverilo v Pána Ježiša.

Ako profesor dostával Carey vysoký plat. Mešiu časť z neho si nechal pre seba, aby si mohol kúpiť tie najnutnejšie veci. Ostatné peniaze s radosťou porozdeľoval medzi kazateľom, misionárom a venoval ich na stavbu modlitebne.

Na vysokej škole v Kalkate Carey pomáhal vychovávať mladých Angličanov, ale sníval o inej škole. Sníval o škole, v ktorej by boli mladí Indovia vychovávaní pre prácu na Božom poli. Modlil sa za to a jedného dňa povedal svojim priateľom Wardovi a Marshmannovi: „Myslím, že je to Božia vôľa, aby sme otvorili školu pre mladých Indov. Nikdy nebude dosť misionárov na to, aby niekoľkým miliónom ľudí zvestovali Božie slovo. Keď otvoríme biblickú školu, môžeme vyškoliť stovky nadšených Indov, aby kázali a vyučovali vlastný národ.“

Ward a Marshmann nadšene súhlasili s týmto plánom. Táto nová úloha ich celkom pohltila. Rozhodli sa ušetriť čo najviac peňazí na tento účel a spoliehali sa pri tom na Božiu pomoc.

Biblická škola v Serampore

Obrázok 3

Sedem rokov modlitieb, šetrenia a plánovania potrebovali misionári na to, aby sa ich predsavzatie mohlo uskutočniť. Nadšene sledovali stavbu prvého domu a vrúcne sa modlili za študentov, ktorých by im Boh poslal a ktorí raz mali byť kazateľmi a učiteľmi Božieho slova.

Netrvalo dlho a prišla skupinka prvých nadšených mladých ľudí a začali so štúdiom. William bol zamestnaný viac, ako kedykoľvek predtým. Okrem prekladov a kázania ešte vyučoval na dvoch školách. Lampa v jeho izbe horela dlho do noci, keď už všetci ostatní spali.

Čas rýchlo ubiehal a Williamove vlasy celkom zbeleli. Jeho svižný krok sa spomalil. Jedného dňa, práve keď dokončil preklad Biblie, na ktorom už dlhší čas pracoval, pocítil, že mu ubúdajú sily. Spokojný sa pozrel na dokončené dielo a povedal si: „Moja práca je dokončená.“ Zrazu sa cítil unavený a slabý. Bol ochotný opustiť Indiu a odísť domov – do nebeskej vlasti.

Obrázok 4

Carey už nevládal toľko chodiť, aby kázal a vyučoval. Veľmi rád sedával vo svojej peknej záhradke a tam sa modlil a čítal. Priatelia ho v jeho krásnej záhrade často navštevovali. Záhrada bola ohradená plotom, uprostred ju zdobil čistý rybníček a okolo rástli kvety, kríky a stromy, ktoré vysadil sám Carey. Vlastnými rukami to všetko nazbieral a vypestoval. Poznal mená všetkých svojich rastlín. Každé ráno, skôr ako začal pracovať, chodieval do záhrady na prechádzku a rozprával sa tu s Bohom o svojej práci.

Postaral sa aj o to, aby Indov naučil, ako sa zakladá záhrada, ako sa pestuje zelenina, obilie a stromy. Tak sa učili lepšie využívať pôdu, ktorú im Boh daroval.

Roky spokojnosti

Obrázok 5

Keď Carey sedával vo svojej záhrade, často spomínal na roky, kedy so svojou prácou začínal. Viac ako päť rokov potreboval na to, aby preložil Bibliu do bengáľčiny. Od tej doby bolo Božie slovo preložené do 14 jazykov. Ľuďom, ktorí týmito jazykmi hovorili, bolo umožnené, aby si sami mohli prečítať Božie slovo.

Obrázok 6

Kázal sedem rokov, kým sa prvý Ind obrátil k Pánovi. Teraz existovalo 26 zborov. Stovky Indov sa stali šťastnými kresťanmi a boli pokrstení. Veľa z nich chodilo do zhromaždenia, aby sa dozvedeli o Pánovi Ježišovi, ktorý prišiel, aby zachránil hriešnikov. V rôznych mestách a dedinkách slúžilo 50 kazateľov a šírili zvesť o Ježišovej láske. Traja Careyho synovia boli horlivými misionármi a slúžili na tých najvzdialenejších a najopustenejších miestach.

Okrem zborov William a jeho priatelia založili 126 škôl. Tisíce indických detí so žiariacimi očami sa s radosťou učili čítať a písať. Najdôležitejšie však bolo, že spoznali Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa.

To však nebolo všetko. Carey si pamätal, ako často boli vdovy spálené zaživa spolu so svojim mŕtvym manželom. Rozhodne sa proti tomu postavil. Nebolo to však vôbec ľahké. Rok čo rok prosil starostu mesta, aby vydal zákon, ktorý by ukončil túto poveru. Konečne sa to stalo. Tisíce žien tak bolo zachránených pred strašnou smrťou.

Williamove srdce sa plnilo vďačnosťou za to, čo všetko Boh urobil. Ani jedno Williamove prianie nezostalo nesplnené.

Obrázok 7

Krátko predtým, ako Carey odišiel k Pánovi, ho navštívil mladý misionár Alexander Duff. Strávili spolu pekné chvíle. Rozprávali o Indii, o tom, ako to tam na začiatku Williamovej služby vyzeralo. Keď bol Carey unavený, Duff sa rozlúčil a chcel odísť. Keď už stál pri dverách, Carey ho zavolať späť. Povedal: „Teraz ste hovoril o pánovi Careyovi a jeho práci. Keď tu už nebudem, nerozprávajte o pánovi Careyovi, ale o Spasiteľovi pána Careyho.“

Obrázok 8

Carey bol veľmi skromný človek. Neprial si, aby ľudia o ňom hovorili. Záležalo mu na tom, aby hovorili o jeho Spasiteľovi. Tým bol Ježiš, ktorý zaujal prvé miesto v jeho srdci. To potom viedlo k tomu, že on otvoril svoje srdce pre stratených. Je to Ježiš, ktorý nás učí milovať a ktorý povedal: „Choďte do celého sveta, zvestujte evanjelium...“

Bola to Jeho vôľa, že William Carey prišiel do Indie a že sa tu vo viere pokúsil o veľké veci. Boh spôsobil to, že vo svojej práci nebol zahanbený.

William mal len základné vzdelanie, ale stal sa profesorom na vysokej škole a dokonca vysokú školu aj založil. Bol chudobný, a predsa toľko ľudí obohatil, keď im daroval Božie slovo. Bol chudobným obuvníkom, ktorý plakal pre hriešnikov a modlil sa za nich. Stal sa veľkým misionárom a pomohol založiť misijnú spoločnosť. Stal sa známym. Ľudia v Anglicku, Amerike a iných krajinách sa dozvedeli o ňom a o jeho misijnej práci v Indii. Mnohí nasledovali jeho príklad, zakladali misijné spoločnosti a vysielali misionárov všade, kam bolo treba.

Obuvník, ktorý dal Indii Bibliu, sa stal otcom modernej misie.

Keď počúvaš tento príbeh, možno zaznieva v tvojom srdci prosba: „Pane Ježišu, želim si, aby som aj ja mohol pomôcť v tom, aby milióny ľudí, ktorí sú stratení vo svojich hriechoch, mohli počuť o Tebe. Pomôž mi, aby som dokázal byť misionárom tam, kde som. Použi si ma, Pane, podľa svojej vôle. Ak mám ísť do cudzej krajiny, daj mi silu tam odísť. Dovoľ mi, očakávať od Teba veľké veci a tiež mi daj odvahu robiť veľké veci pre Teba.“